N° 140. 1858.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 23 November.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte- of doodbekendm. kingen enz., van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

... van dingsdag avond 8 ure.

Binnenlandsche Tijdingen.

Middelburg, 22 november.

De stoomboot, gisteren achtend. van Rotterdam gevaren, is wegens digte mist aan de Willemstad ten anker verbleven tot heden morgen te één ure alhier aangekomen. De boot gisteren achtend. 1 ure van hier vertrokken, heeft aan het Zijpe overnacht en was heden morgen ten 10 ure in goeden staat omstreeks Oude Tonge, opstoomende naar Rotterdam. De dienst zal morgen voor beide gemeenten op het aangekondigde uur weder beproefd worden.

In de heden plaats gehad hebbende herstemming voor een lid der kamer van koophandel en fabrieken alhier, waren 41 biljetten ingeleverd, alle geldig.

De heer Joh. Luteyn is verkozen met 25 stemmen, terwijl er op den heer E. J. Brieve waren uitgebragt 16 stemmen.

Jl. vrijdag avond is alhier eene buitengewone algemeene vergadering gehouden van aandeelhouders in de stoomvaart tusschen Middelburg en Rotterdam.

Daarin werd door de directie een drieledig voorstel gedaan, strekkende 1. tot het veranderen van den tegenwoordigen toestand, door het aangaan eener naamlooze vennootschap, of 2. tot het verstrekken door al de aandeelhouders bij wijze van ... bedrag ad 200 percent van het restant hunner ... of 3. tot ... liquidatie en ontbinding.

... door eenige aandeelhouders een voorstel ingeleverd ... na het ondergaan van eene kleine wijziging strekte om eene commissie van vier leden uit de particuliere aandeelhouders toe te voegen aan de directie, ten einde gezamenlijk met haar 1. te onderhandelen met de drie betrokkene gemeentebesturen over de voorwaarden der ontbinding; 2. na hunne toetreding te dier zake een ontwerp over te leggen; 3. bij onverhoopte mislukking van die pogingen, een bepaald voorstel te doen, ten einde de schuld aan jhr. mr. J. van Reigersberg Versluys te kwijten, en 4. met dien heer in onderhandeling te treden ten aanzien van eene voorloopige prolongatie van zijn voorschot.

Dit laatste vierledige voorstel is aangenomen met eenparige stemmen van de 19 tegenwoordige particuliere deelhebbers, terwijl de vertegenwoordigers der 3 gemeenten zich van de goedkeuring hebben moeten onthouden, aangezien zij daartoe geen mandaat hadden.

De aan de leden der staten generaal gerigte brief van Medioburgensis, over de koffijveilingen der Nederlandsche handelmaatschappij inzonderheid in betrekking tot Middelburg, heeft, zoo als te verwachten was, op de meeste leden een gunstigen indruk gemaakt, en naar men ons uit 's Hage mededeelt, meent men het er voor te moeten houden dat het departement van kolonien zal eindigen met toe te geven aan den wensch om in de regeling der veilingen van oostindische gouvernementsproducten eenige verandering te brengen, zoo om aan enkele algemeene en zeker gegronde klagten omtrent die veilingen te gemoet te komen, als om tevens het aan Middelburg gepleegde onregt eenigermate te herstellen. Waarin die veranderingen zullen bestaan, is echter nog niet te bepalen, daar de minister van kolonien nog niet tot de overtuiging schijnt gekomen te zijn dat eene vermeerdering van het getal veilingen in 's lands belang noodig is.

Zaturdag is van de werf De volharding van de scheepsbouwmeesters Den Bouwmeester, Borsius en van der Leyé alhier, met goed gevolg te water gelaten de aldaar voor rekening van het departement van marine gebouwde loodsrinkelaar, bestemd tot het doen van hydrographische waarnemingen.

Door de kamer van koophandel en fabrieken te Zierikzee is in hare vergadering van dingsdag tot haren secretaris benoemd de heer C. van der Velt, Dz.

H. M. de koningin en prins Alexander zijn vrijdag ten 4 ure aan het paleis in het Noordeinde te 's Gravenhage aangekomen; Z. M. de koning en de prins van Oranje ten half zeven. Nadat de vorstelijke personen elkander hadden begroet, heeft de prins zich naar zijn paleis op den Kneuterdijk begeven.

In de Staats-courant leest men het volgende:

In eenige bij het departement van financien ingekomen adressen is teruggave van regt van successie gevraagd, eenig en alleen op grond van een door sommige dagbladen medegedeeld berigt, dat vrijstelling van die belasting zou zijn verleend voor legaten aan kerken of geestelijken besproken, onder den last van het lezen van zielmissen of het verrigten van andere kerkelijke plegtigheden.

Ten einde de belanghebbenden verder de kosten en moeite van dergelijke adressen te besparen, zijn wij in staat gesteld mede te deelen dat geene vrijstelling van dien aard, vrijstelling welke trouwens met de wet in strijd zou zijn geweest, is verleend geworden, en dat het bedoelde berigt geheel onjuist is.

De berigten omtrent het ijs in de rivieren zijn bij de sedert zaturdag aanmerkelijk zachtere weersgesteldheid over het geheel veel geruststellender. Donderdag avond was echter voor Vreeswijk het ijs losgeraakt en de schipbrug, voor welker berging men reeds toebereidselen had gemaakt, uit elkander gedreven. Vrijdag was daar weinig ijs meer op de rivier.

Uit 's Hertogenbosch wordt van zaturdag gemeld dat in den toestand der scheepvaart nog geene verandering was gekomen. Thans ligt tusschen Veen en genoemde plaats een 100tal schepen vast; de stoombooten op Rotterdam, Amsterdam en Maastricht hebben hare dienst moeten staken. De nadeelen aan handel, scheepvaart en ook aan het dagelijksch verkeer, daaruit voortspruitende, zijn zeer groot.

De aandacht van zeevarenden wordt gevestigd op art. 10 van het fransche besluit van 24 december 1850, houdende bepaling, dat ieder gezagvoerder, die eene fransche haven binnen loopt, eene gele vlag moet hijschen. Overtreding dier bepaling zal, blijkens een berigt van Zr. Ms. consul te Bordeaux, te rekenen van 1 februarij 1859 gestreng worden vervolgd.

Ten gevolge van den lagen waterstand, is de verzakking der kade en der straten nabij de kraan te Nijmegen, die eenigen tijd niet meer zoo zigtbaar was, in de laatste dagen wederom toegenomen, en maakt elken dag, hoe lager de stand der rivier wordt, meer vordering.

Woensdag morgen werd de kadet O, uit Leyden, van de militaire akademie te Breda ontslagen en naar huis gezonden, omdat hij zich voor eenige dagen had schuldig gemaakt aan het vechten tegen zijne collegas. Daar de laatste verwikkelingen voornamelijk haren oorsprong ontleenden uit vechtpartijen, zal op deze wijze daaraan voor goed een einde gemaakt worden.

Uit Luxemburg schrijft men aan de Nieuwe rotterdamsche courant:

Laatstleden zaturdag heeft het opperste geregtshof vonnis gewezen in de zaak van den Courrier. Redacteur en drukker werden veroordeeld tot boeten, te zamen ten bedrage van 350 francs. Die veroordeeling was te voorzien. Drie der ministers, dat wil zeggen de helft der regters, die den coup d'état hebben gecontrasigneerd, hadden zitting in het hof en onder hen de president van dat regterlijk ligchaam.

In den nacht van jl. woensdag op donderdag heeft er te Amsterdam een hevige brand gewoed in de perceelen no. 24 en 25 op den N.-Z. Achterburgwal bij de Lijnbaanssteeg, welke huizen ook wel bekend zijn onder den naam van Het fort en door verscheiden gezinnen bewoond worden. Door het werken van vijf spuiten was men den brand te 4 ure meester, hoewel de perceelen op dat tijdstip reeds geheel uitgebrand waren. De brand moet ontstaan zijn in eene zoogenaamde koffijnering, in een kelder onder een der perceelen gelegen. De twaalfjarige knaap H. W. Voogt is uit de tweede verdieping gesprongen en moest dien ten gevolge deerlijk gewond naar het gasthuis vervoerd worden. Donderdag ochtend vond men onder de puinhoopen twee onbekende tot een klomp in een geschroeide lijken en later het verminkte lijk van een kind; daarna zijn er nog twee lijken gevonden. De bewoners van den genoemden kelder zijn in verzekerde bewaring genomen.

Benoemingen en besluiten.

Benoemd, bij besluit van 17 dezer, tot officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Hoorn, mr. W. Terpstra, thans substituut officier van justitie bij de arrondissements regtbank te Brielle; tot substituut officier bij de arrondissements-regtbank te Brielle, mr. J. van der Sleyden, thans substituut griffier bij de arrondissements-regtbank te Goes; tot substituut griffier bij de arrondissements-regtbank te Goes, mr. H. R. van Hees, advocaat te Amsterdam.

Pensioen verleend aan M. Pattenier, wed. van J. Outermans, en hare minderjarige kinderen S. J. en W. Outermans, in leven commies der 1ste klasse bij 's rijks belastingen te Middelburg, ad f 37; J. J. Outermans, minderjarige dochter van wijlen J. Outermans en A. M. Verborg, onder voogdij van het bestuur over de godshuizen aldaar, ad f 13; M. J. R. en M. L. F. Outermans, minderjarige kinderen van wijlen J. Outermans en G. M. L. M. Freeman, onder voogdij van R. R. Freeman, ad f 37.

Eervol uit 's rijks zeedienst ontslagen, bij besluit van 17 dezer, op zijn verzoek, de luitenant ter zee 2de klasse E. Adema, met ingang van 20 dezer.

Z. M. heeft, bij besluit van 17 dezer, 1. den luitenant ter zee 1ste klasse jhr. H. P. de Kock, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den laatsten dezer eervol ontheven van de hem opgedragen betrekking van inspecteur over het loodswezen enz. in het 3de district te Willemsoord, onder dankbetuiging voor zijne in deze bewezen goede en belangrijke diensten; 2. met den 1 december aanstaande opgedragen de betrekking van inspecteur over het loodswezen, de betonning, bebakening en verlichting in het 3de district te Willemsoord, aan den luitenant ter zee 1ste klasse H. Engelsman Kleynhens, thans gelijke betrekking vervullende in het 5de district te Hellevoetsluis; de betrekking van inspecteur over het loodswezen, de betonning, bebakening en verlichting in het 5de district te Hellevoetsluis, aan den luitenant ter zee 1ste klasse T. Pan, thans belast met de betrekking van directeur der werkplaatsen van en magazijnmeester bij het algemeen betonningsmagazijn te Enkhuizen; de betrekking van directeur der werkplaatsen van en magazijnmeester bij het algemeen betonningsmagazijn te Enkhuizen, aan den luitenant ter zee 1ste klasse G. D. A. Ambt, thans non-actief.

Bij besluit van 11 dezer heeft Z. M. de met ultimo december eerstkomende aftredende leden der hoofdcommissie tot de zaken van israëlieten, met name de heeren mr. M. H. Godefroi, te Amsterdam, tevens president; mr. A. de Pinto, te 's Gravenhage, tevens vice-president, en mr. M. G. Polak Daniels, te 's Gravenhage, bij vernieuwing als zoodanig benoemd.

Vergunning verleend, bij besluit van 18 dezer, aan den heer W. Roelofs, kunstschilder te Brussel, tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der Leopoldsorde, hem door Z. M. den koning der Belgen geschonken.

Necrologie.

Ll. dingsdag overleed te Utrecht, in den ouderdom van 84 jaren, de heer mr. G. Dornseiffen, oud rector van het gymnasium en lector aan de hoogeschool aldaar. De overledene is gunstig bekend als schrijver van een Handboek der algemeene geschiedenis en meer andere werken.

Kerk- en schoolnieuws.

Door ds. H. Boonen, predikant te Noordwijk binnen, is het beroep naar de nederduitsche hervormde gemeente te Middelburg aangenomen.

Afloop verkoopingen en aanbestedingen.

Wissenkerke 19 november.

Eene hofstede bestaande uit woonhuis, schuur c. a., ter gezamenlijke grootte van 26 bunders 4 roeden 68 ellen; een woonhuis en erf te Cortgeen, kadaster sectie F no. 146; en eindelijk een regt van cyns, jaarlijks groot f 3,10. Alles opgehouden de landerijen in massa op eene som van f 297,60 per oud gemet; de verhoogingen er onder begrepen.

Thermometerstand.

21 november	's morgens	7	ure.	35	gr.
„	's middags	1	„	36	„
„	's avonds	11	„	30	„
22 „	's morgens	7	„	27	„
„	's middags	1	„	30	„
„	's avonds	6	„	27	„

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.

November 1858.

Datum.	Wind Rigting.	Wind Kracht.	Barometer bij 0°	Thermometer C.	Betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen.	Laagste temperat.	enverschil met de hoogste.	Aanmerkingen.
14	N. t. O.	6	749.1	2.6	0.81	4.83	0.0	0.0	+ 9.0	betrokken.
15	NOost.	6	756 8	2.8	0.73	4.41	0 0	0.0	„ 8 5	bewolkt.
16	Oost.	6	750.0	0.2	0.73	3.70	0.0	-2.0	„ 7.0	dik bewolkt.
17	N. t. O.	5	751.8	0.4	0.89	4.36	0 0	-1.5	„ 7 0	betrokken.
18	Oost.	3	754.0	0.3	0.86	4.64	0.0	-2.5	„ 7.5	dik betrokken.
19	N. t. Z.	2	758.8	3.6	0.84	5.75	0.0	-1.0	„ 8.0	helder.
20	No.t.O.	3	762.4	5.3	0.93	6.56	0.0	0.0	„ 13.0	dik buijig mist.

Staten-generaal.

Voorstel van den heer Sloet tot afkoopbaarheid der tienden.

De heer de Kempenaer, en na hem ook de heer Godefroi hebben in de zitting van woensdag nog beweerd dat het onnoodig is *dat er eene wet gemaakt worde, welke de afkoopbaarheid* der tienden uitspreekt, vaststelt en regelt, aangezien die sprekers oordeelen dat zoodanige wettelijke bepaling bestaat en ons nog heden regeert, namelijk in het decreet van den franschen keizer van 22 januarij 1813, hetgeen men naar zijne overtuiging ten onregte beschouwt als niet meer verbindend.

De heer Meylink heeft met verwijzing naar zijne vroegere geschriften betoogd dat het aloude tiendregt hier te lande van geestelijken oorsprong is en eerst later grafelijk, en wel een regaal en in de meeste provinciën een algemeen tiendregt werd.

De heeren Schimmelpenninck van der Oije en van Voorthuijzen hebben zich ook ten sterkste voor de afschaffing der tienden verklaard.

In de zitting van den daaropvolgenden dag heeft de heer van *Eck op den voorgrond gesteld dat hij, na de eenstemmige* verklaring van alle deskundigen, na het voorbeeld door geheel Europa gegeven, dat de tienden zijn een regt, drukkende op den landbouw, niet dan dank kan zeggen aan den voorsteller, die zoo vaak aan de spits staat van al wat goed en edel is, en nu weder voordraagt onzen landbouw van dien last te bevrijden. Slechts een argument is er, dat door verscheidene leden met zekere kracht is in het midden gebragt, namelijk de gedwongen afkoop in strijd met de grondwet. Spreker merkt op, dat die groote schending van den eigendom hier slechts een vorm geldt, er wordt schadeloosstelling verleend. De vraag is alleen, of de *vormen* bij *onteigening nagekomen worden.* Omtrent het grondwettig bezwaar moet spreker antwoorden, dat de grondwet op het oog heeft wegneming van eigendom. Wat eigendom is, wordt door het burgerlijk wetboek uitgemaakt. Met het oog daarop, is tiendregt geen eigendomsregt, en kan dus bij de opheffing daarvan, art. 147 der grondwet niet toepasselijk worden verklaard. Wat eigendom is, zegt art. 625 burgerlijk wetboek. Dat regt bestaat dus niet in het genot. Men kan eigendom hebben zonder genot. Het regt van genot kan afgescheiden zijn van het regt van eigendom; zij kunnen tegenover elkander staan. In het gegeven geval, is het tiendregt een genot uit de opbrengst van den grond. Zonder grond is aan geen tiend te denken. De wegneming der tienden heeft met den eigendom niets te maken. Spreker wijst op discussiën over de wet, nopens *het bouwen van vestingen. Daar was het de vraag, of de staat* den eigenaar van een gedeelte van het genot kan berooven. Dit werd bevestigend beantwoord, mits tegen schadeloosstelling maar tevens dat er geene onteigening behoefde plaats te hebben, omdat het geld een genot. De zelfde kwestie heeft zich bij de wet op de onteigening voorgedaan. Als het tiend eene onteigening was, dan zou de wet daaromtrent bepalingen hebben moeten inhouden. Maar de wet heeft begrepen, dat hier genot weggenomen werd en geen eigendom. Art. 3 der wet is omtrent zoo duidelijk, dat er waarlijk geen sprake van kan zijn om hier aan eigendom te denken. Spreker verklaart zich voor het *hoofdbeginsel der wet.*

De heer van Deinse heeft verklaard zich, met het oog op het algemeen belang, met het voorstel te kunnen vereenigen, en heeft het geenszins beschouwd als in strijd met de bepalingen der grondwet. Naar zijn *oordeel, ligt in het voorschrift der* grondwet op de onteigening het hoofdbeginsel opgesloten, dat dergelijke onteigeningen niet anders kunnen geschieden, dan door tusschenkomst van de wet. Wat betreft de vraag tot het fransche decreet van 1813 nog verbindend zou zijn, welke, ofschoon hij het zelve bevestigend moest beantwoorden, spreker voorzigtig voorgekomen dit punt als aan twijfel onderhevig aan te nemen.

Uit hoofde van het door eenige der sprekers kenbaar gemaakt verlangen, dat ook de regering zich, ten aanzien der voordragt, zoude verklaren, heeft zijne exc. de minister van justitie te kennen gegeven dat in het ministerie de zaak rijpelijk is overwogen en is begrepen, dat telkens, als het de vestiging van een beginsel betreft, krachtens het initiatief der kamer, de regering geneigd *moet zijn haar gevoelen te openbaren, mits* het beginsel kan worden beoordeeld, afgescheiden van de bepalingen der toepassing; — dat de regering eerbied heeft voor het initiatief der kamer, maar dat het hier geldt verkregen regten, tegenover belangen, en dat de vraag, of de regering de bekrachtiging van het voorstel kan aanraden, afhangt van de bepalingen der toepassing van het beginsel; weshalve de regering zich alsnog van het afleggen eener bepaalde verklaring in dezen meent te moeten onthouden.

Vrijdag bekwam bij de verdere beraadslagingen de heer Thorbecke het woord. Hij heeft, als zijn gevoelen, geopenbaard *dat in alles regtvaardigheid behoort te worden in acht genomen,* en dat ook, niet de voordragt ter opheffing van het tiendregt, de regtvaardigheid niet wordt verkort, even min als zij gekrenkt is geworden bij de afschaffing van het jagtregt. Hem is voorgekomen, dat tusschen het tiendregt en het bekende art. der grondwet op de onteigening *geen* enkel punt van aanraking bestaat; dat bij dit art. geenszins wordt bedoeld de wettelijke regeling van algemeene belangen, en het art. even min kan worden ingeroepen tot behoud van den slavenstand. In de tweede plaats is den spreker voorgekomen, dat het genoemde art. der grondwet op het onderwerpelijke voorstel geene betrekking kan hebben, omdat bij dit art. blijkbaar wordt bedoeld een bepaald stuk goed, 't welk ten algemeenen nutte, in het bezit van anderen moet overgaan, terwijl in deze voordragt spraak is van een eigendomsregt, 't welk in vroegere dagen van den eigendom is losgemaakt, en waarbij de weg wordt geopend om dit regt, zonder schade van den bezitter, tot het losgemaakte terugte brengen.

De heer Sloet tot Oldhuis heeft daarna zijn voorstel in het breede verdedigd. Hij herinnert, dat het hier de opheffing geldt van een last, die reeds meer dan duizend jaren op de productie van onzen landbouw gedrukt heeft. Wanneer aan dit voorstel *de eer mogt te beurt vallen, tot wet te worden verheven,* dan zal die eer niet aan hem kunnen worden toegekend, maar de landbouw zal lof en dank aan den wetgever brengen, voor de groote weldaad, waarnaar die sedert *1795* smachtend uitziet, en welke de landbouw in dit beslissend oogenblik ook stellig verwacht. Hij zegt: beslissend oogenblik, want het is thans in de handen van de kamer, of de nederlandsche landhuishouding de kruin fier omhoog zal steken, dan of zij in den fellen strijd van mededinging zal achteruitgaan en verkwijnen. Hij dankt daarom de regering voor de belangrijke verklaring, welke zij den vorigen dag heeft afgelegd. Zij zal den verderen loop der beraadslagingen afwachten, om zich te overtuigen, of het voorstel door amendementen zoodanig wierd gewijzigd, dat daardoor verkregene regten zouden worden geschonden. Voor hem is het voldoende, dat de regering zich *met de bedoeling en de* strekking van het voorstel heeft vereenigd. Hij bedankt ook de leden, die het voorstel hebben ondersteund, en door wie alzoo zijne taak aanmerkelijk is verligt. Hij bedankt ook de tegenstanders voor de heusche wijze, waarop zij hem hebben bejegend, en zal hun voorbeeld volgen. Nog een woord heeft hij te rigten tot hen, die met hem verlangden eene conversie als het spoedigst werkend middel, om het gewenschte doel te bereiken. Hij hoopt, dat zij thans de zelfde toegevendheid als de voorsteller zullen in acht nemen, en hij betoogt, dat de afkoopbaarheid inderdaad niet een zoo krachteloos middel is, als men *gewoonlijk veronderstelt.* Hij wijst er toch op, dat in 1856 meer dan 15 tonnen gouds aan tienden op kroon- en staatsdomeinen werden afgekocht. Als men daarbij de twee laatste jaren rekent en er bijvoegt die van prins Frederik, dan zal men gewis de som van twee millioen ruim verkrijgen. Het zou hem leed doen, bij zoo veel miskenning, waaraan hij is blootgesteld, dat hij zich verlaten zou zien van zijne oudste en trouwste vrienden. Verdeelen de voorstanders der afschaffing van de tienden zich in twee kampen (voor de conversie en voor de afkoopbaarstelling) dan zou deze zaak voor onbepaalden tijd worden verschoven, en de tiend zou voor onbepaalden tijd op den nederlandschen grond blijven rusten.

De spreker betoogt verder het regtvaardige, grondwettige van het voorstel en gaat de voorbeelden van elders na, om de voordeelen van den aangeboden maatregel te doen uitkomen.

Hierna hebben nog eenige leden het woord gevoerd, meerendeels tot nadere uiteenzetting van het vroeger gesprokene, waarop de algemeene beraadslagingen zijn gesloten.

Zaturdag is de kamer overgegaan tot de behandeling der artikelen.

Op art. 1, luidende:

„Alle tienden zijn afkoopbaar op vordering van den tiendpligtige," werd eene wijziging voorgesteld door de heeren Thorbecke, Hengst, van Akerlaken, Heemskerk en Meeussen, strekkende om dit artikel aldus te lezen:

„Alle vóór de invoering van het burgerlijk wetboek gevestigde schuldpligtigheid van tienden of van eenige andere evenredige hoeveelheid van vruchten, hetzij in deze, hetzij in geld te voldoen, is op de vordering van den pligtige afkoopbaar."

De heer Sloet tot Oldhuis deze redactie overnemende, voegde daarbij achteraan de woorden: „met uitzondering van de kroondomeinen," welke bijvoeging hij in den loop der beraadslaging terugnam; met voorbehoud van op dat onderwerp aan het slot der wet terug te komen.

Nadat eenige leden het woord gevoerd hadden, stelde de heer de Brauw voor in art. 1, gelijk het door den heer Sloet was overgenomen, achter het woord „vordering" te stellen de woorden: „van den tiendheffer of" en dan in een nieuw artikel 2 te lezen:

„Indien de afkoop, bedoeld in het vorig artikel, plaats heeft op de vordering van den tiendheffer, heeft de pligtige de keuze om den koopprijs in gereed geld te voldoen, of om daarvoor ten behoeve van den tiendheffer eene schuldverbindtenis, met regt van hypotheek, te verleenen, vijf ten honderd in het jaar rente dragende.

Deze hypotheek heeft regt van eerste hypotheek op het onroerend goed waarvan de tiend is afgekocht, rang nemende boven alle hypotheken, ook die van vroegere dagteekening.

De schuldenaar heeft het regt de schuld met het einde van ieder jaar af te lossen, mits hij een jaar te voren kennis van zijn voornemen gegeven hebbe."

Door den heer Thorbecke is daarna voorgesteld om die amendementen te verzenden naar de afdeelingen tot onderzoek, hetwelk hij later wijzigde in voege dat met de beraadslaging over art. 1 en het eerste *amendement van den heer de Brauw* zou worden voortgegaan, om bij aanneming daarvan het overige in de afdeelingen te doen onderzoeken, welke motie werd aangenomen met 49 tegen 10 stemmen.

Daarop werd de behandeling van art. 1 voortgezet en ten slotte het amendement van den heer de Brauw met 48 tegen 13 stemmen verworpen en art. 1 met 45 tegen 16 stemmen onveranderd aangenomen, waarop door den heer de Brauw het voorgestelde nieuw art. 2 werd ingetrokken.

De heeren Thorbecke, Hengst, van Akerlaken, Heemskerk en Meeussen hadden voorgesteld om art. 2 van het wetsvoorstel, luidende:

„De tegenwoordige wet betreft alle soorten van tienden, die van granen, gewassen, zaden of vruchten onder of boven den grond geheven worden, zonder onderscheid van haren oorsprong of herkomst. De krijtende tienden en bijentienden zijn hieronder begrepen;" te laten vervallen, met welk denkbeeld de heer Sloet tot Oldhuis zich vereenigde.

De zelfde heeren hadden voorgedragen om art. 3, luidende:

„De bloktienden kunnen niet anders afgekocht worden dan telkens voor een vierde gedeelte van den tiendpligtigen grond binnen het blok gelegen;" aldus te veranderen:

„Bloktienden worden niet anders afgekocht dan voor het geheele blok te gelijk, op de vordering der tiendpligtigen, die te zamen meer dan de helft der tiendpligtige gronden in het blok bezitten. Bij den afkoop gaan dan aan hen de tienden over, die op de andere gronden kleven, wier bezitters weigeren af te koopen. Een tiendheffer, bewerende dat door gedeeltelijken afkoop van *zijne bij elkander gelegen tienden zijn belang zou worden* gekrenkt, kan vorderen dat ze alle te zamen worden afgekocht. Het geschil, tenzij in der minne vereffend, wordt door den regter beslist."

De heer Sloet tot Oldhuis stelde voor om de tweede alinea van het nieuwe artikel aldus te veranderen:

„Een tiend, welke onder een bepaalden naam op verspreide stukken kleeft, en een geheel of partij uitmaakt, wordt op de zelfde wijze als de bloktiend afgekocht."

De voortzetting der beraadslaging over dat artikel is bepaald op heden voormiddag ten 11 ure.

Behalve de hierboven afzonderlijk vermelde behandeling van het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis, is in de woensdag door de tweede kamer gehoudene zitting (waarvan wij gedeeltelijk verslag gaven in ons vorig no.) door den heer Hoynck van Papendrecht de regering geïnterpelleerd omtrent de tegenwoordige regeling der spoortreinen op den Nederlandschen Rijnspoorweg. De minister van financiën heeft het daardoor veroorzaakte ongerief erkend en verklaard.

[illegible] bestond op eene onderhandeling daarover met de [illegible] regering, terwijl hij overigens de klagte bij zijnen ambtgenoot van binnenlandsche zaken, die niet tegenwoordig was, zou overbrengen.

In de zitting van donderdag is ingekomen eene missive der commissie van rapporteurs voor het Xde hoofdstuk der staatsbegrooting, waarin zij, wijzende op hetgeen in de memorie van beantwoording op het voorloopig verslag van die begrooting is te kennen gegeven (dat de minister van oorlog gemagtigd was onder geheimhouding mededeeling te doen aangaande het stelsel van verdediging door het comité van defensie opgemaakt en van de daarmede in verband staande legerorganisatie) verklaarde van oordeel te zijn zulk eene mededeeling te moeten beschouwen als een aanvulling der memorie van beantwoording weshalve zij de kamer in overweging gaf den minister gelegenheid te geven de toegezegde mededeeling te doen, ten einde de commissie van rapporteurs beter in staat te stellen haar eindverslag met kennis van zaken op te maken.

De openbare vergadering werd alstoen in eene met gesloten deuren veranderd, welke geheime zitting opgeheven zijnde, de kamer overging in openbare vergadering het voorstel der commissie te behandelen.

Na uitvoerige beraadslaging werd met 45 tegen 16 stemmen beslist dat namens de kamer, de minister van oorlog zal verzocht worden de in de memorie van beantwoording toegezegde mededeelingen te doen voor het opmaken van het eindverslag op de begrooting van het Xde hoofdstuk; zullende van dit besluit aan de regering kennis worden gegeven, en de dag voor het ontvangen der mededeelingen nader worden bepaald.

De commissien van rapporteurs voor de hoofdstukken V, VI, VII, VIII en IX der staatsbegrooting voor 1859 hebben zaturdag hare eindverslagen uitgebragt. De beraadslagingen over de begrooting zullen aanvangen op aanstaanden woensdag, des voormiddags ten elf ure, ten zij de behandeling van het voorstel van den heer Sloet tot Oldhuis heden niet mogt afloopen, in welk geval die van de begrooting eerst op donderdag een begin zou nemen.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 20 november. Van regeringswege is eene overeenkomst gesloten met de indische telegraafmaatschappij tot het leggen van een telegraafkabel door de Roode zee naar Indie. Het gedeelte, hetwelk Suez met Aden verbindt, moet naar luid der gestelde bepalingen in de aanstaande lente voor de dienst gereed zijn.

De [illegible] van het parlement is weder verdaagd, en wel tot [illegible] aanstkomende. Alsdan zal het op nieuw worden verdaagd om op den gewonen tijd, namelijk in de maand februarij, werkelijk te vergaderen.

— De scheepsreeders klagen over kwijning van hun bedrijf: zij beweren met aanvoering van cijfers, dat de scheepvaart onder de britsche vlag ook in onze havens vermindert of althans niet toeneemt, terwijl die onder buitenlandsche vlaggen gestadig in levendigheid en aantal schepen wint. Zij schrijven dit toe aan het feit dat door de opheffing der scheepvaartwetten de buitenlandsche vlaggen met de britsche gelijk gesteld zijn, terwijl buitenlandsche regeringen differentiele regten op de scheepvaart behouden en voortgaan hare vlag boven de britsche te begunstigen, zij verlangen alzoo dat H. M. gebruik make van de haar wettelijk verleende bevoegdheid om buitenlandsche regeringen, die hare eigene vlag boven de engelsche bevoorregten, door represailles tot wederkeerige vrijgevigheid te dwingen. In de afgeloopen week zijn alhier te Shields en te Bristol vergaderingen van reeders gehouden met het doel om de ongunstige gesteldheid van hun bedrijf onder de aandacht des [illegible] te brengen, en den 15den december [illegible] eene algemeene vergadering van reeders en andere belanghebbenden uit het Vereenigde koningrijk alhier gehouden worden.

De kamer van koophandel van Greenock heeft op een adres dienaangaande van wege lord Malmesbury, den minister van buitenlandsche zaken, het volgende antwoord ontvangen, onderdagteekening van den 8sten dezer: »Het bedroeft den graaf Malmesbury, dat de beduchtheden, welke omtrent de waarschijnlijke uitwerking van de afschaffing der scheepvaartwetten [illegible] bestonden, bewaarheid zijn, en dat het aan H. M. [illegible] nog niet gelukt is voor de engelsche [illegible] in andere landen die vrijgevige behandeling te verwerven, welke het aan de vlaggen der andere natien heeft verleend. Maar lord Malmesbury zal voortgaan bij buitenlandsche [illegible] aan te dringen op eene vrijgeviger handelwijze in dit opzigt.«

Woensdag wekte de leerrede, door den heer Tait, bisschop van Londen, in de St. Paulskerk gehouden, groote bewondering, niet zoo zeer omdat het de 300ste verjaardag was der troonbestijging [illegible] Elisabeth, als wel uit hoofde van de nadrukkelijke veroordeeling die de bisschop uitte tegen de invoering der oorbiecht bij de staatskerk, en de verklaring dat, wanneer het vereischt werd, hij het gezag, dat de wet hem als bisschop verleende, zou gebruiken, om allen voortgang van zulk een verderfelijk stelsel te verhinderen.

Duitschland.

Weenen 18 november. In bijzijn van den keizer en de keizerin heeft den 13 dezer te Praag de plegtige inwijding plaats gehad van het monument ter gedachtenis van den veldmaarschalk Radetzky. Kort geleden was het gerucht in omloop dat ook de prins regent van Pruissen zich te dier gelegenheid naar Praag begeven en met den keizer van Oostenrijk eene zamenkomst hebben zou. Dit gerucht heeft zich niet bevestigd; volgens berigten uit Berlijn, door de Kölnische Zeitung medegedeeld, had de prins regent geene uitnoodiging ontvangen.

— Alhier is in de vorige week eene verordening openbaar gemaakt, waarbij, in verband met de bepalingen van het concordaat, eene nieuwe regeling van het bijzonder onderwijs wordt voorgeschreven. Volgens deze mogen in geene school jongens en meisjes te gelijk worden opgenomen. Katholieke kinderen mogen in geen geval andere dan katholieke opvoedingsgestichten bezoeken, en ten einde zelfs aldaar zoo veel mogelijk hunne aanraking met niet katholieke kinderen te voorkomen, is bepaald dat deze laatste slechts in zeer bijzondere gevallen en altoos in geringen getale in katholieke opvoedingsgestichten mogen worden opgenomen. Het bezoek van katholieke bijzondere scholen is aan kinderen van eene andere belijdenis geoorloofd, naar de regelen die voor de openbare scholen vastgesteld zijn. De vakken van onderwijs en de schoolboeken zijn voor alle bijzondere scholen de zelfde als voor de openbare scholen. De bestuurders van eene bijzondere school of opvoedingsgesticht, gelijk mede alle onderwijzers, moeten oostenrijksche staatsburgers en van onbesproken zedelijk en politiek gedrag zijn; aan eene katholieke bijzondere school mogen geene andere dan katholieke onderwijzers werkzaam zijn.

— Bij eene der laatste revues heeft de koning van Sardinie eenige woorden tot de troepen gerigt, die beschouwd zijn als eene vermaning aan de armee, om zich tegen de lente van 1859 gereed te houden tot een veldtogt tegen Oostenrijk. Het behoeft naauwelijks gezegd te worden dat deze woorden hoogst waarschijnlijk verkeerd zijn opgevat.

Wat welligt tot die opvatting kan hebben medegewerkt is de dagelijks toenemende ontevredenheid der bevolking van Lombardije tegen de oostenrijksche regering; eene ontevredenheid die des te grooter is, omdat de beloften en de goede wil van den aartshertog Maximiliaan hoop op een beter bestuur hadden gegeven, terwijl men nu inziet, dat de plannen van dien vorst te Weenen gedwarsboomd worden. De ontevredenheid is vooral groot door de afkondiging eener nieuwe wet op de conscriptie, waarbij zelfs de eenige zoons, kostwinners der ouders, dienstpligtig worden verklaard; iets hetwelk keizer Napoleon, die zoo vele soldaten noodig had, nimmer geeischt heeft. Daarbij is de dienstijd bij deze nieuwe wet van 5 op 7 jaren bepaald. Oostenrijk speelt in zijne italiaansche provincien een gevaarlijk spel, waaruit de ernstigste verwikkelingen kunnen geboren worden.

Berlijn 19 november. Ten onregte zou men meenen dat de afgetreden president minister von Manteuffel in eene soort van ongenade gevallen was. Integendeel moet de prins regent dien staatsman een zeer vleijenden eigenhandigen brief hebben toegezonden, die hoofdzakelijk hierop nederkomt: »Gij hebt gemeend alles van de hand te moeten wijzen wat ik u, uit erkentenis uwer langdurige en getrouwe diensten, heb aangeboden: den grafelijken titel, de erfelijke zitting in het heerenhuis, en een gezantschapspost. Ik zend u de orde van den Zwarten Adelaar *in brillanten* toe, *die gij gewis des te liever zult aannemen*, dewijl het sedert geruimen tijd in het plan van mijnen broeder en doorluchtigen heer lag u deze wèl verdiende onderscheiding te verleenen." De brief wordt met betuiging van erkentelijkheid en hoogachting besloten.

Luxemburg.

De staten van het groothertogdom zijn jl. donderdag namiddag plegtig geopend door Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden, in naam van Z. M. den koning groothertog. De bij die gelegenheid uitgesprokene troonrede behelst o. a. het volgende: »Toen gij het vorig jaar zijt uiteengegaan, hebt gij den wensch uitgedrukt om door de kroon te worden opgeroepen in buitengewone zitting. Z. M. heeft beter geacht die bijeenkomst uit te stellen. De koning groothertog, altijd bereid te voldoen aan de regtmatige wenschen welke zijne getrouwe staten hem vermeenen te moeten doen, is dan ook in dit besluit eeniglijk geleid door de beweegreden van uwe vraag, welke niet in overeenstemming te brengen was noch met zijne overtuiging, noch met die vaderlijke zorg welke hem de herstelling der kalmte van de gemoederen en der goede gezindheid onder allen doet verlangen.

Dat zelfde gevoel heeft de kroon beheerscht bij de herziening van het kiesstelsel. Met overleg van den raad van state is het niet gevoegelijk geoordeeld om af te wijken van de grondwettelijke beginselen welke thans van kracht zijn."

In de onmiddelijk hierop gevolgde zitting heeft het lid, de heer N. Metz, *aan den voorzitter gevraagd of de geopende zitting* lang zou duren en of er wetsontwerpen zouden te behandelen zijn? Behoudens de groote kwestie der spoorwegen, zeide spreker, heb ik in de troonrede geenerlei melding hooren maken van wetsontwerpen. Daarom vraag ik in ons aller belang aan mijnheer den voorzitter of er ook dit jaar nog totaal gemis van wetsvoordragten zal zijn, en of men zal kunnen zeggen dat Luxemburg, vroeger altijd vooruitgaande, bestemd is om in den zelfden toestand te blijven waarin het zich nu bevindt; of de wetten welke ons thans beheerschen, altijd in dien geest zullen blijven en of wij geen hoop op nieuwe behoeven te koesteren?

Spreker heeft in de troonrede met genoegen hooren gewagen van vooruitgang. Zeker kan men echter niet zeggen dat wij op den weg van vooruitgang zijn, daar wij ons nu twee jaren geplaatst zien tegenover een bewind hetwelk zich onvermogend heeft verklaard om het geringste wetsontwerp in te dienen.

Ik zal dus den heer voorzitter uitnoodigen ons morgen wel te willen mededeelen of deze zitting even onvruchtbaar zal zijn als die van het vorige jaar, en of wij wederom alleen zullen zijn te zamen gekomen om de fondsen toe te staan waardoor het voertuig van staat kan blijven loopen.

De voorzitter heeft daarop gezegd dat hij de kamer zoo spoedig mogelijk in kennis zou stellen met hare werkzaamheden.

Belgie.

Brussel 18 november. Het door de kamer van vertegenwoordigers aangenomen antwoord-adres is gisteren door de daartoe bij loting aangewezen commissie aan den koning overgebragt. Alle liberale leden der kamer, welke voor het adres hadden gestemd, hebben de commissie vergezeld. Zijne Majesteit heeft haar het volgende antwoord gegeven:

»Mijne heeren, met genoegen ontvang ik de betuiging van de gezindheid der kamer van vertegenwoordigers, en ik blijf op hare verknochtheid en vaderlandsliefde rekenen. De nu geopende zitting zal, naar het zich laat aanzien, aan bestendigen en voor 's lands belangen nuttigen arbeid gewijd zijn; aan uwen ijver en uw doorzigt beveel ik de onderscheidene ontwerpen aan, welke u aangekondigd zijn en wier behandeling door de goede verstandhouding tusschen de kamer en het gouvernement veel gemakkelijker kan worden gemaakt."

Daar het antwoord-adres ditmaal door een aanmerkelijk gedeelte der kamer openlijk was gewraakt, was de aandacht zeer *gespannen op het antwoord des konings en op de wijze waarop* de commissie door Z. M. zou worden ontvangen. Een oppositieblad, het Journal de Bruxelles, een orgaan van de hooge geestelijkheid, meldt daaromtrent:

»Een zeer goed onderrigt persoon verzekert ons dat de commissie met het antwoord-adres door den koning uiterst koel ontvangen is. Dadelijk viel het in 't oog, dat de twee prinsen, die in vroegere jaren deze plegtigheid bijwoonden, ditmaal afwezig waren. De koning zelf scheen hartelijk te verlangen naar het einde van eene ontmoeting, die geenszins vrij van gedwongenheid was. Bij het voorlezen van zijn antwoord was de koning aangedaan, gelijk zijne eenigermate bevende stem aanduidde. Aan het slot gekomen zijnde groette hij de deputatie van de kamer en verwijderde hij zich zonder iemand aan te spreken. Het is bekend hoe heusch en vriendelijk Z. M. zich anders met de volksvertegenwoordigers pleeg te onderhouden. De door den koning bij deze gelegenheid aangenomen houding is in ons oog van veel beduidenis."

In de zitting der kamer van gisteren miste men het meerendeel van de leden der regterzijde, welke den vorigen dag, toen het antwoord adres in behandeling kwam, de vergaderzaal onder leiding van den heer de Theux verlaten hadden, zoodat de beraadslaging over het ontwerp van wet op den lijfsdwang schier alleen tusschen liberale leden gevoerd werd. Hierin vinden liberale bladen wederom grond om te zeggen dat de oppositie deserteert, dat de regter zijde abdiceert, dat een gedeelte der vertegenwoordiging zijnen lastbrief verzaakt enz. Het Journal de Bruxelles antwoordt, dat de regter zijde de belangen des lands altijd boven partijbelangen stelt, en dat zij aan alle voor het land wezenlijk nuttige werkzaamheden zal deel nemen.

Frankrijk.

Parijs 20 november. De ministeriele bladen bevestigen het berigt dat de fransche consuls in de Donau-vorstendommen door hun gouvernement aangeschreven zijn om bij de daarte lande te houden verkiezingen tot zamenstelling der wetgevende kamers en tot benoeming van hospodars, zich volkomen onzijdig te houden. Maar dat zij last zouden hebben ontvangen om zich van hunnen post te verwijderen voor zoo lang de verkiezingen duren, is volgens die dagbladen een ongegrond berigt. Er zijn slechts twee fransche consuls in de Donau-vorstendommen; namelijk één te Jassy en een te Bucharest.

— Gisteren is alhier een keizerlijk besluit uitgevaardigd, bepalende dat in alle steden, alwaar eene officiele broodzetting en een bepaald aantal bakkers zijn, steeds zoo veel graan of meel door iederen bakker in voorraad moet worden gehouden als doorgaans *gedurende drie maanden in zijn bedrijf verbruikt* wordt. Deze bepaling moet naar het doel des gouvernements strekken om de volksvoeding zoo veel mogelijk tegen de gevolgen van misgewassen te beveiligen.

— Mevrouw van Lightenvelt, de echtgenoote van den gevolmagtigden minister van Nederland bij ons hof, is vrijdag nacht plotseling overleden.

— In de hoogere officiele kringen wordt meer dan vroeger *gesproken van de komst van keizer Alexander, die zich in de* maand mei aanstaande naar deze hoofdstad zou begeven, bij welke gelegenheid niet alleen in het paleis der Tuillerien, maar ook te Fontainebleau luisterrijke feesten zouden plaats hebben. Reeds moet men zich bezig houden met de toebereidselen voor die feesten.

— Het spaansche gouvernement schijnt zich ernstig op een veldtogt tegen Mexico voor te bereiden. Uit Madrid wordt gemeld, dat de zending van troepen en oorlogsmaterieel naar Havanna bespoedigd wordt.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 22 november.

Raapolie op zes weken ƒ 44¾. Lijnolie op zes weken ƒ 31¼. Koolzaad 78 p. vl.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 22 november.

Nederland.	Werkelijke schuld	2½ pct.	64⅛
	dito dito	3 „	—
	dito dito	4 „	98¼
	Aand. Handelmaatschappij	4½ „	141¾
	Obl. Maatschappij van weldadigheid	4 „	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 „	106¼
	dito Hope & co.	4 „	86⅛
	dito dito 1855, 6de serie	5 „	102⅛
	Certificaten	6 „	—
	Spoorweg (afgefourneerd)		244
	dito (onafgefourneerd)		78¼
Spanje.	Obligatien	1½ „	30¼
	Binnenlandsch	3 „	41¼
	Coupons bewijzen		6
	Crediet instelling (gefourneerd)		86½
Grenada.	Obligatien (schoon)		18⅛
Oostenrijk.	Obligatien	5 „	78⅛
	Amsterdamsche	5 „	87¼
	Nationale	5 „	78⅛
	1847/1852	2½ „	—
	Bank actien	3 „	—
Belgie.	bij Rothschild	2½ „	—
Portugal.	Obligatien	3 „	47
	„ nieuwe		45¼
Venezuela.	„	4½ „	39½
Mexico.	„	3 „	18½
Illinois.	„	7 „	85⅛

Beurs van Londen, 20 nov. ten 12 ure. Consols 98¼

Beurs van Weenen, 20 nov. (slotprijzen.) Metalliek 5 pct. 86 10

Beurs van Parijs, 20 nov. (slotprijzen.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 74,90.

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 18 november

Metalliek f 29,62½; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,62½; Engelsche Russen f 11,62½; Fransche f 55,62½; Belgische f 55,75; Pruissische f 34,62½; Spaansche piasters f—,—. Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 34,12½; Russische in zilveren roebels f 34,37½; Poolsche in fl f 26,87½; Nationale metalliek f 29,62½; Dollars f —,—.

Opgave van de op 15 dezer in de onderstaande entrepots aanwezige hoeveelheden ruwe suiker: Amsterdam 16,493,001, Rotterdam 4,140,100, Schiedam 1,539,087, Dordrecht 718,522, Middelburg 1,858,701, totaal 24,749,411 ponden.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam.

Uren van vertrek in NOVEMBER—DECEMBER.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Dingsdag	23	's morg.	5,30	Dingsdag	23	's morg.	7 ure.
Donderdag	25	„	6 ure.	Woensdag	24	„	8,30
Vrijdag	26	„	6	Vrijdag	26	„	8,30
Zaturdag	27	„	6	Zaturdag	27	„	10,30
Zondag	28	„	6	Zondag	28	„	10,30
Maandag	29	„	7	Maandag	29	„	10,30
Dingsdag	30	„	7,30	Dingsdag	30	's midd.	12
Woensdag	1	„	8	Donderdag	2	's morg.	6
Vrijdag	3	„	9,30	Zaturdag	4	„	7
Zondag	5	„	11	Dingsdag	7	„	7

Advertentiën.

Heden overleed plotseling, in den ouderdom van 76 jaren, de HoogEdelgestrenge Heer PIETER IZAAK KNOLL VAN YERSEKE, gepensioneerd Generaal-Majoor der Infanterie, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en der Militaire Willems-orde, en Officier van het Legioen van Eer.

A. W. BEMBGES.

Goes, J. H. DE LAAT DE KANTER.

den 16 November 1858. Executeuren-Testamentair.

Ook namens hunnen Mede-Executeur, den Heer D. P. DOMINICUS.

Heden overleed ons dierbaar oudste Zoontje WILHEM HENDRIK, in den leeftijd van vijf en een half jaar.

N. C. LAMBRECHTSEN VAN RITTHEM.

C. M. L. LAMBRECHTSEN VAN RITTHEM, geb. VAN PANHUYS.

Middelburg, 19 November 1858.

Heden ontvingen wij uit Grand Rapids, Noord-Amerika, de treurige tijding dat onze geliefde Zuster ANNA MARIA GERNLER, Echtgenoot van N. HENDRIKSE, den 24 October ll., aan de gevolgen van het Kraambed, in den ouderdom van bijna 27 jaren, is overleden.

Middelburg, J. F. HONDIUS.

den 19 November 1858. C. HONDIUS, GERNLER.

Dienende tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten de Stad.

Heden overleed zeer subiet ons veel geliefd Kindje WILLEM JOHANNES, bijna drie jaren oud.

Middelburg, J. W. WISSE.

den 22 November 1858. M. J. WISSE, geb. HENDRIKSE.

Eenige en algemeene kennisgeving.

De DIRECTIE der Afdeeling Middelburg van het NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP neemt de vrijheid bij dezen op nieuw opmerkzaam te maken op het bestaan harer **Godsdienstige Leesbibliotheek;** men vindt daarin een aantal der voortreffelijkste Werken tot leering en stichting, en elk kan daaruit Boeken ter lezing ontvangen, òf tegen eene geringe vergoeding, **òf geheel kosteloos.** *Zij staat open des Woensdags van 12—1 ure,* op het Koorkerkhof, A no. 111, en is aldaar ook de Catalogus *gratis* verkrijgbaar.

Middelburg, 21 November 1858.

A. M. CRAMER, Secretaris.

POLDER WALCHEREN.

OPENBARE VERPACHTING VAN TOLLEN

over 1859, 1860 en 1861.

Op donderdag den 25 November 1858, des middags ten twaalf ure, zal door de centrale Directie van Walcheren aan haar locaal in de Abdij te Middelburg, onder nadere toewijzing, worden verpacht:

het heffen van tolgelden op de straatwegen van den polder, gedurende de jaren 1859, 1860 en 1861,

aanvang nemende met middernacht tusschen den laatsten December van het loopende jaar en den 1sten Januarij 1859, en zulks van elk der zes tollen afzonderlijk.

De voorwaarden dezer verpachting zullen acht dagen vóór de verpachting ter inzage van de gegadigden liggen in het voornoemde locaal der Directie, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Oppercommies te Middelburg.

Middelburg, 4 November 1858.

De centrale Directie voornoemd,

A. CALAND, President.

J. P. VAN VISVLIET, Griffier.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op Vrijdag den 26 November 1858, des morgens 10 ure, aan het Winkelhuis gemerkt G no. 82, op het Vierwindenplein te Vlissingen, presenteren te verkoopen, eene partij nieuwe

KOPER-, IJZER en BLIKWAREN,

Kinderspeelgoed, Meubelen en Huisraad, een *Kraamopstal en hetgeen verder zal worden gepresenteerd,* behoorende tot den gefailleerden Boedel van den Koper- en Blikslager J. W. J. JANSEN.

Daags te voren voor een ieder te zien.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Zaturdag 27 November 1858, 's namiddags 2 ure, te **Domburg**, van een goed en ruim gebouwd **HUIS en gevolgen,** waarin sedert meer dan 100 jaren onafgebroken het **Winkel- en Tapperbedrijf** is uitgeoefend, staande aldaar, bij de Markt, en behoorende tot den Boedel van wijlen J. MARANUS. — Alles breeder aangewezen op de uitgezette Kaarten, bij bovengenoemden Notaris verkrijgbaar, en zal de Verkooping plaats hebben in het Huis hierboven vermeld.

PUBLIEKE VERKOOPING van **Essen en Olmen BOOMEN,** geschikt ook voor Werkhout, op Maandag 29 November 1858, 's morgens 9 ure, op de Hofstede van den WelEd. Heer F. ERMERINS, bij JAN HOVIJN, onder **Wissenkerke.**

J. W. VADER, Not.

De Boekhandelaar J. DE FOUW zal, ten overstaan van den Notaris J. G. RISSEEUW, te **GOES**, ten huize van G. L. WARRENS, op de Groote Markt, op

Woensdag den 1 December 1858,

en volgende dagen, telkens des namiddags ten *vier ure*, publiek verkoopen:

Drie hoogst belangrijke verzamelingen van goed geconditionneerde **BOEKEN**, in onderscheidene talen en wetenschappen, benevens **Muziekwerken, Kaarten, Platen** en **Liefhebberijen**, waaronder een fraai **Huisorgel**, eene **Pianoforte** enz.; — volgens Catalogus, verkrijgbaar à 10 cent bij voorzeiden Boekhandelaar.

De Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ zal op Woensdag den 8 December 1858, des avonds ten 8 ure, in de Bovenzaal van de Societeit **de Vergenoeging**, op de Groote-Markt te Middelburg, in het openbaar bij opbod en afslag verkoopen,

Een HUIS met ERF en TUIN, staande en gelegen binnen Middelburg, in de Wagenaarstraat wijk E no. 113.

Daags vóór en op den dag der Verkooping te bezigtigen, van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 ure, doch alleen met overgifte van eene Toegangkaart, ten Kantore van den bovengenoemden Notaris te bekomen.

UIT DE HAND TE PACHTEN,

DE HOFSTDE ***de Kouse***, onder Heinkenszand, groot ongeveer 64 Bunders. — Te bevragen in Persoon of met *franco* Brieven bij den Eigenaar G. DE FOUW te Goes, tot den 15 December aanstaande.

Men zal binnen kort TE KOOP aanbieden het

SCHOUWBURGGEBOUW TE VLISSINGEN,

Provincie Zeeland, met deszelfs Decoratien, Schermen, Meubelen en verder toebehooren. — Nader breeder te adverteren.

UIT DE HAND TE KOOP **twee uitgebouwde MOLENROEDEN** (Binnen- en Buiten-Roe), beiden lang 22 El, zwaar 0,33 en 0,30. Informatien te bekomen Seisdam, Q 80.

Men presenteert UIT DE HAND over te geven uitmuntend schoone **TABAKSTONNETJES en SNUIFPOTTEN**, benevens het Opstal van deszelfs Winkel. — Adres aan het Bureau dezer Courant.

MARIEMONTSCHE KOLEN

IN LOSSING voor JOH. VAN DER LEIJE, Firma REHEYDT & Co.

Nieuwe MALAGA CITROENEN à f 1,80 per 100 stuks, Groote Markt, bij P. L. DE BAERE.

Op den 27 dezer zal voor de laatste reis van dit jaar vertrekken naar **Antwerpen** en **Brussel** vice versa,

P. DE ZEEUW.

CADEAUX VOOR ST. NICOLAAS.

Mooije Prentenboekjes, Prenten, Albums, Papeteries, Tombola en Schimmelspellen, goedkoope Verf- en Passerdoozen, Prachtalmanakken, Werken in Proza en Poëzij zijn verkrijgbaar en worden, op aanvraag, ter bezigtiging gezonden door DE JONG ZIJLSTRA.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.